

(Нови Репортер, 24. 3. 2010)

У Брду код Крања, 20. марта, такозвана конференција о европској будућности западног Балкана фактички је завршена прије него што је почела. Истину за вољу, читав низ фактора уочи самог скупа наговјештавао је такав расплет. Организатор окупљања, премијер Словеније Борут Пахор, декларативно је истицао да му је важно да се на том састанку окупе челни људи свих земаља у региону, али је олако прешао преко инсистирања предсједника Србије Бориса Тадића да се за шефа албанских парламентарних структура у Приштини Хашима Тачија пронађе адекватан статус на дружењу у подножју Алпа, када већ није могућ онај најпримјеренији – иза решетака у Падинској Скели или Хагу. Пошто је првобитно пристао на опцију «УНМИК Косово», као рјешење за једнократну идентификацију лика познатог као Змија, а затим напрасно одустао од те варијанте, Пахор је био једина особа коју су изненадиле логичне посљедице таквог чина. Чак се и предсједница Владе Хрватске Јадранка Косор, мада формални саучесник у сазивању конференције, повукла у други план у односу на читаву причу, остављајући комшију са сјевера да сам доведе «самит на врху» у стање потпуног промашаја.

Актери бизарне сједељке вјероватно се не би сложили с том констатацијом, јер се њихове менталне фреквенције углавном крећу у бирократским координатама, страним обичним смртницима. Због тога заиста не глуме када у потписаној декларацији препознају некакве крупне домете, одбијајући да признају да тај безвриједни папир садржи тек колекцију општих мјеста о "унапређењу сарадње" и сличним апстракцијама, необавезујућим за било кога. Треба ли да будемо тужни због колапса овог подсјећања на турнеје Милана Кучана, Фрање Туђмана, Алије Изетбеговића, Кире Глигорова, Слободана Милошевића и Момира Булатовића по елитним угоститељским објектима бивше земље прије двије деценије? Предсједавајући Савјета министара Босне и Херцеговине Никола Шпирић сматра да постоје значајни разлози за "тиховање" поводом блијезде крањске епизоде. Чак је и прекорио све оне у Републици Српској у чијим реакцијама је препознао наслађивање кворумском муком регионалних главара, јер су, забога, у Шпирићевој визији, састанци тог профила сигуран пут до кључева европске благајне, послје чијега отварања и финансијских таласа ка западном Балкану ништа више неће бити исто.

Хаику

Неопходно је бити прилично инфантилан, па повјеровати у утопијске пројекције првог човјека Савјета министара, прије свега, због унутрашњих проблема с којима се у новијем периоду сусреће ЕУ. У протеклим седмицама, Грци су имали прилику да се увјере како функционише фамозна европска солидарност, а нису ријетке процјене да слично искуство, вербализовано у порукама типа "Нећете добити наш новац" или "Продајте

Пише: Саша Бижић
среда, 24 март 2010 19:33

острва, па враћајте дугове", чека још неколико држава, попут Шпаније, Португалије и Ирске. Дакле, мрка капа је резервисана и за чланице ЕУ са респектабилним стажом, уколико рачунају на ванредне своте из Брисела, односно, на помоћ од стабилнијих земаља унутар Уније, а камоли за силуете из чекаонице на југоистоку Старог континента, макар та екипа осмислила лукави удружени подухват жицања, у складу са Шпирићевим нереалним најавама.

Да ће та средства бити мјерена кашичицама, без обзира на формацију хипотетичких корисника, свједочи и крајње симболична заступљеност бриселских чиновника на скупу у Брду код Крања. Свратио је тек комесар за проширење ЕУ Штефан Филе, а и он је кренуо "само тетки да однесе лек" након кратког времена, док је предсједник Европског савјета Херман ван Ромпеј, нажалост, био одсутан због много прозаичнијег разлога од принципијелне неспремности да посјети еуфоричне Балканце ако нису у комплетном саставу. Наиме, човјек је имао паметнија посла, јер је први дан прољећа, рецимо, могао да искористи за писање новог хаikuа о дашку свјежег вјетра, умјесто да губи вријеме сахрањујући илузије фигурама које још не могу да докуче оно што је већини њихових поданика релативно јасно.

А то је хладнокрвни резон високопозиционираних личности ЕУ: "Драги становници сиве зоне између Беча и Истанбула, у предстојећим сезонама не очекујте превише од нас. То не значи да нећемо бити у контакту, пошто ћемо ту и тамо тражити од вас извјесне 'реформе'. Од неких ћете ваљда имати користи, а неке ћемо потенцирати из чистог хира, тек да имамо објашњење када нас по милионити пут будете питали – зашто сте и даље пред вратима, када се толико трудите. Није искључено да ћемо у одређеној средњорочној будућности бити начисто шта ћемо урадити сами са собом и тада ћемо вас позвати да будете чланови елитног клуба. А можда и нећемо". У таквој ситуацији, сваки рационални политичар би "смањио доживљај" поводом састанка у Брду код Крања и сличних скупова, третирајући их као рутину, а задржавајући ентузијазам за рјешавање невоља у властитом дворишту.

Али, не и предсједавајући Савјета министара БиХ, чије је инсистирање да народне масе у Републици Српској не "сеире" над атерирањем крањског пробушеног балона умањило колико - толико задовољавајући утисак због његовог напуштања конференцијске сале током говора Хашима Тачија. Јер, и то је бар некакав минимум националног самопоштовања, у ситуацији када је, због специфичног статуса РС у БиХ и потребе да се доведу до краја поједини општекорисни процеси, попут визне либерализације, очекивање да ће Шпирић у оптималном гарду спрам Крања потпуно пратити званични Београд равно шансама за позитивни одговор на најновије референдумско питање у РС: "Да ли је Кетрин Ештон нормална?"

Вива Лас Вегас

Максимално добронамјерни тим, креиран од психолога, социолога, политиколога и других стручњака, имао би озбиљан проблем да у опусу актуелне високе представнице ЕУ за спољну политику и безбједност пронађе предиспозиције за сувисло обављање те звучне функције. Иоле детаљан увид у медиокритетску биографију новокомпоноване британске "племкиње" не садржи ни назнаке утемељености кадровског трулог компромиса у институцијама Уније, чији је резултат препуштање буџета од неколико милијарди евра, уз обавезу формирања бриселске дипломатске службе са пар хиљада запослених, особи апсолутно изгубљеној у времену и простору. Наравно, било какав јед из Бањалуке и РС усмјерен према "баронеси", која је до те титуле дошла у скором времену, када је процедура додјеле "аристократског" звања готово изједначена са "захтјевношћу" организације вјенчања у Лас Вегасу, може да издејствује тек презриви осврт: "Завиде ми на моје успехе".

Али, када се салве оспоравања и циничних коментара рапидно шире по бази "високе представнице", било да је ријеч о Европском парламенту или о водећим медијима у западним метрополама, Кетрин Ештон има све више мотива да се забрине због могућности да не дочека крај мандата на незаслуженој позицији.

Познати њемачки недељник *Шпигл* недавно је објавио текст у коме су прикупљени сви гафови и бисери формално другопласиране по значају "владарке" континента. Врх, свакако, заузима реакција на суманути позив либијског лидера Моамера ел Гадафија муслиманима широм свијета да поведу џихад против Швајцарске. "Таква изјава долази у незгодном тренутку", било је све чега се досјетила виспрена "суперминистарка", када је чула уврнуте ријечи најпознатијег љубитеља шатора, камила и женских тјелохранитеља на планети. Посебна прича је брзина њеног реаговања на горуће проблеме у свијету, па је остало забиљежено да је на земљотресом уништен Хаити стигла мјесец и по дана послје америчког државног секретара Хилари Клинтон, док је у случају важног скупа европских министара одбране и генералног секретара НАТО на Мајорки имала далеко боље пролазно вријеме – посјетила је Шпанију са подношљивим једнонедељним закашњењем. Чиме је онда стекла репутацију «најмање лошег» рјешења у очима персоналних селектора ЕУ?

Шпигл цитира једног

бившег уредника

Б

С

, који у њеном лику и дјелу препознаје искључиво "стаљинистичку политичку коректност" и "харизму вође каравана на забаченом британском острву".

Б

Од такве погрешне особе на погрешном мјесту у погрешном вијеку, ЕУ очигледно не може да очекује корист. Са западним Балканом проблем је још наглашенији, јер "висока представница" на простору бивше Југославије прави стопроцентну штету. Бар што се Срба тиче, пошто је непристрасност за Кетрин Ештон тек перверезни изум из давних времена. Такав став је демонстрирала шаљући извјештај Савјету безбједности Уједињених нација, са безочном лагаријом о томе да "кључни проблем за БиХ и даље представља РС, која руши Дејтонски споразум". Ипак, није увијек лоше воље, ако се зна да је током посјета мафијашком режиму Мила Ђукановића у Црној Гори и разбојничкој дружини Хашима Тачија на Косову најчешће користила формулацију: "Одушевљена сам". Због пуних уста, у Сарајеву чак ни то није била у стању да изговори, будући да се њен кључни "билатерални сусрет" том приликом одиграо у башчаршијској радњи симптоматичног имена "Галатасарај", гдје је отмена острвска госпођа љубила руке поносној радници Алми Абаз, усхићена због порције ћевапа и "суџукица"?!

У Словенији храна није била на дневном реду. Збуњени експресним фајронтом у Брду код Крања, сињи кукавци западног Балкана вратили су се кућама не знајући шта их је снашло. Умјесто улазница за "рај" Европске уније, тамо их је чекало дантеовско чистиште. Али, најстрашније тек долази. Када се испостави да је та фаза узалудна, слиједи пакао у виду сеанси са Кетрин Ештон. У секуларном ријечнику, ствари стоје овако – крањски путници намјерници ићи ће код ње претпостављајући да стижу у банку, а затећи ће обданиште, гдје неће бити баш најјасније коме припада улога старатеља, а ко треба да буде чуван.